

ምዕራፍ

3

መዐቀንታት

3.1 ንውሓት ብሳንቲ ሜትርን ሜትርን

ንጥፈት 1

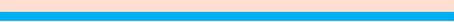
ነዘም ዘስዕቡ ምስልታት ብምርኻይ ኣብ ታሕቲ ንዘኖረቡ ሕቶታት ዘሰማማዕ መዐቀን ምረጽ።

ኣብነት፡

ናይቲ እርሳስ ንውሓት 13 ሳንቲ ሜትር እዩ።

ብመስመሪ ዓቕኑ

1. ሳንቲ ሜትር

2. ሳንቲ ሜትር

3. ሳንቲ ሜትር

ካስተውሱ!

- መሰረታዊ አሃድ መወከስ ንውሓት ሜትር ይባላል።
- ሜትር ካሕፃርካ እንትፅሓፍ ‘ሜ’ እንትኸውን ሳንቲ ሜትር ደማ ‘ሳ.ሜ’ እዩ።

- 1 ሜትር = 100 ሳንቲ ሜትር እዩ።

ንጥፈት 2

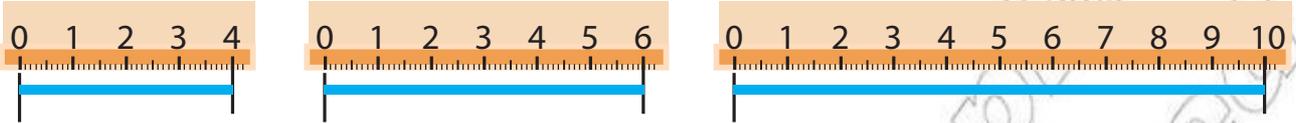
1. ብጉጅለ ብምዃን ነዞም ዝሰዕቡ ዝርዝራት እናጥቀንኩም መልስኹም ኣብ ትሕቲ ሜትርን ሳንቲ ሜትርን ፅሓፉ። መልስኹም ደማ ንመምህርኩም ኣርእዩ።

	ንውሓት	
	ሜትር	ሳንቲ ሜትር
ቁመትን ወርዲን መምሃሪ ክፍልኹም		
ቁመት ዴስክኹም		
ወርዲ ዴስክኹም		
ቁመት መራሒ ጉጅለኹም		
ንውሓት ሰሌዳኹም		

2. ንውሓት ወይ ወርዲ ግራት ንምዕቃን ዝጠቅም ኣየናይ እዩ?
3. ንውሓትን ወርዲን መምሃሪ ክፍልኹም ንምዕቃን ዝጠቅም ኣየናይ እዩ?
4. ጎሲ ጠረጴዛ ንምዕቃን ዝጠቅም ኣየናይ እዩ?
5. መይዳ ኩዕሶ መርበብ ንምዕቃን ዝጠቅም ኣየናይ እዩ?
6. ኣየኖት መወከስታት ዝሓሹ እዮም ትብሉ?

3.2 ምድሚርን ምጉዳስን ዓቅናት ንውሐት

ኣብነት 2

4 ሳንቲ ሜትር + 6 ሳንቲ ሜትር = 10 ሳንቲ ሜትር

ንጥፈት 3

ነዞም ዘስዕቡ ውሱን መስመራት ንውሐቶም ብመስመሪ ዓቂንኩም ነቶም ንውሐታት ደምሩ።

- ሀ. ንውሐት ቆፅለዎይ ውሱን መስመርን ቀይሕ ውሱን መስመርን እንትድመሩ
 ____ ሳንቲ ሜትር + ____ ሳንቲ ሜትር = ____ ሳንቲ ሜትር።
- ለ. ንውሐት ቀይሕ ውሱን መስመርን ሰማያዊ ውሱን መስመርን እንትድመሩ
 ____ ሳንቲ ሜትር + ____ ሳንቲ ሜትር = ____ ሳንቲ ሜትር።
- ሐ. ንውሐት ፀሊም ውሱን መስመርን ቆፅለዎይ ውሱን መስመርን
 ____ ሳንቲ ሜትር + ____ ሳንቲ ሜትር = ____ ሳንቲ ሜትር።
- መ. ንውሐት ፀሊም ውሱን መስመርን ቀይሕ ውሱን መስመርን
 ____ ሳንቲ ሜትር + ____ ሳንቲ ሜትር = ____ ሳንቲ ሜትር።

መጠሪያ ቤቅ 1

ነዘም ዘስሰቡ ኣስጠኩ።

1. ሀ. 32 ሳንቲ ሜትር + 42 ሳንቲ ሜትር
ለ. 42 ሳንቲ ሜትር + 18 ሳንቲ ሜትር
ሐ. 39 ሳንቲ ሜትር + 17 ሳንቲ ሜትር
መ. 26 ሜ + 47 ሜ
ረ. 48 ሳንቲ ሜትር + 21 ሳንቲ ሜትር
ሰ. 52 ሜ + 39 ሜ
2. ሀ. 45 ሳንቲ ሜትር - 32 ሳንቲ ሜትር
ለ. 23 ሳንቲ ሜትር - 19 ሳንቲ ሜትር
ሐ. 34 ሜ - 17ሜ
መ. 59 ሜ - 46 ሜ
3. ዘውዱ 37 ሜትር ጨርቂ ዓዲጋ። ናስር ድማ 52 ሜትር ጨርቂ ዓዲጋ።
ሀ. ክልቲኦም ዝዓደጉዎ ጨርቂ ክንደይ ሜትር እዩ?
ለ. ዝነውሐ ጨርቂ ዝዓደገ መን እዩ? ብክንደይ ሜትር ይዓቢ?
4. ቁመት ሕሉፍ 72 ሳንቲ ሜትር እዩ። ቁመት ፅገ ድማ ካብ ሕሉፍ ብ14 ሳንቲ ሜትር ይዓቢ።
ሀ. ቁመት ሕሉፍ ክንደይ ሳንቲ ሜትር እዩ?
ለ. ቁመት ክልቲኦም እንትድመር ክንደይ ሳንቲ ሜትር ይኸውን?

3.3 ምዕቃን ትሕዝቶ ፈሳሲ

ንጥፈት 4

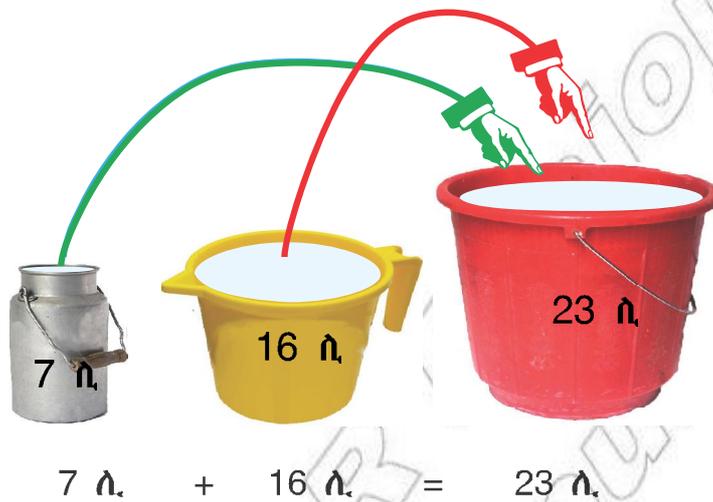
1. ካብ ሹቕ ዘይቲ እንትትዕድጉ ብምንታይ ዓቂኖም ይሸጡልኩም?
2. ላምባ ንምሻጥክ ብምንታይ ይዕቅኑ?

3.4 ምድማርን ምጉዳስን ትሕዝቶ ፈሳሲ

ኅስተውዕስ

- መሰረታዊ መዐቀኒ ትሕዝቶ ፈሳሲ ሲትር ይባላል።
- ሲትር ብሓዲሩ ኣንትፅሓፍ ሲ ይኸውን።

መልመዲ 2

ነዞም ዝስዕቡ ኅስልሑ።

1. ሀ. $16 \text{ ሊ.} + 22 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}}$
 ለ. $27 \text{ ሊ.} + 15 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}}$
 ሐ. $26 \text{ ሊ.} + 23 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}}$
 መ. $45 \text{ ሊ.} - 13 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}}$
 ፈ. $32 \text{ ሊ.} - 17 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}}$
2. ኣስቴር ሶኑይ 15 ሊትር ጋዝ፣ ሰሎስ 25 ሊትር ጋዝ፣ ረቡዕ ድማ 18 ሊትር ጋዝ ሸይጣ። ኣስቴር ኣብ ሰለስቲኡ መዓልቲ ክንደይ ሊትር ጋዝ ሸይጣ?
3. ላሕማ ኣይተ ጀማል ኣብ መዓልቲ 8 ሊትር ፀባ ትሕለብ። ኣብ ሰሙን ክንደይ ሊትር ፀባ ትሕለብ?
4. ሓደ ፋኑስ ብ 1 ሊትር ላምባ 8 ሰዓት ከብርህ ይክእል። ቡቲ ፋኑስ 372 ሰዓታት ንምብራህ ክንደይ ሊትር ላምባ የድሊ?

3.5 ምዕቃን ክብደት

ንጥፈት 5

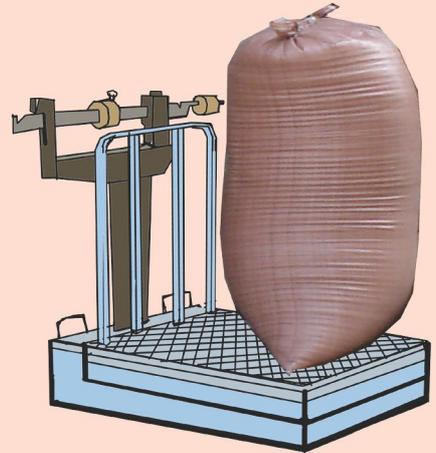
1. አየናይ ክምዝኸብድ ተዛረቡ?

ሀ. ካብ መፅሐፍ ተምሃራይ ትምህርቲ ሒሳብን ደፍተር ሒሳብን?

ለ. ካብ እርሳስኩምን ዳስተርን?

መ. ካብ 50 ሳንቲምን ካብ 10 ሳንቲምን?

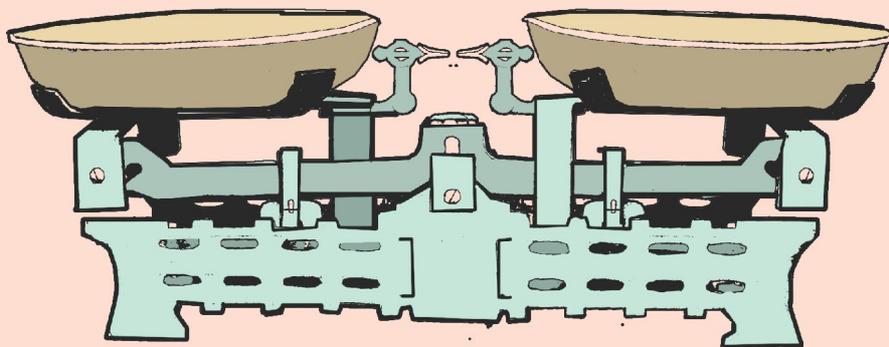
2. ቀዲልኩም ትኸክለኛ ሚዛን ወይ ድማ ብመምህርኩም ብዝቐርበልኩም መርኣያ ሚዛን ተጠቐምኩም ንሕቶ ቕፅፅ 1 መልስኹም ኣረጋግፁ።

ኣስተወዕቡ

መሰረታዊ ኣሃድ ክብደት ኪሎ ግራም እንትኾን ብሓዲሩ እንትፀሓፍ ድማ ኪግ እዩ።

ንጥፈት 6

ኣብ ክባቢኹም ናብ ዝርከብ ሹቕ ኸይድኩም ፍርቂ ኪግ፣ 1ኪግ ፣ 2 ኪግን ሓፃ ወይ ድማ ፀፀር ኣምዚንኩም ናብ ክፍሊ ብምምፃእ ዝተፈላለዩ መጠን ዘለዎም ነገራት ምስ መትሓዚኦም እናሓወስኩም ክብደቶም ተዛረቡ።

3.6 ምድጣርን ምጉዳስን ዓቅናት ክብደት

ኣብነት 1

$18 \text{ ኪ.ግ} + 12 \text{ ኪ.ግ} = 30 \text{ ኪ.ግ}$

ኣብነት 2

$46 \text{ ኪ.ግ} - 24 \text{ ኪ.ግ} = 22 \text{ ኪ.ግ}$

መስመዲ 3

ነዞም ዝስዕቡ ኣስልጡ።

1. ሀ. $46 \text{ ኪ.ግ} + 45 \text{ ኪ.ግ}$ ለ. $38 \text{ ኪ.ግ} - 23 \text{ ኪ.ግ}$
 ሐ. $23 \text{ ኪ.ግ} + 47 \text{ ኪ.ግ}$ መ. $42 \text{ ኪ.ግ} + 35 \text{ ኪ.ግ}$
 ረ. $86 \text{ ኪ.ግ} - 27 \text{ ኪ.ግ}$
2. ወይዘሮ ኣልማዝ ካብ ዕዳጋ 25 ኪ.ግ ምሽላ፤ 56 ኪ.ግ ጣፍን 23 ኪ.ግ ዕፋንን ሸሚተን።
 ሀ. ወይዘሮ ኣልማዝ ዝሸመተኦ ምሽላን ዕፋንን ብድማር ክንደይ ኪ.ግ እዩ?
 ለ. ወይዘሮ ኣልማዝ ዝሸመተኦ ምሽላን ጣፍን ብድማር ክንደይ ኪ.ግ እዩ?
 ሐ. ወይዘሮ ኣልማዝ ዝሸመተኦ ጣፍ ብክብደቱ ካብ ዝሸመተኦ ምሽላ ብክንደይ ኪ.ግ ይበልፅ?
3. ነቲ ስእሊ ብምርኣይ መልሱ
 ሀ. ክብደት ዓሊ ካብ ትርሓስ ብክንደይ ኪ.ግ ይበልፅ?
 ለ. ክብደት ዓሊን ትርሓስን እንትድመር ክንደይ ኪ.ግ እዩ?

